

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 11/2019
07.11.2019.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Бранка Станића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из Републике ..., чији је пуномоћник Драгослав Ћетковић, адвокат из ..., против туженог РЕПУБЛИКА СРБИЈА-Акцијски фонд РС чији је правни следбеник Министарство привреде РС, кога заступа Државно правобранилаштво из Београда, ради неоснованог обогаћења, вредност предмета спора 959.416.600,00 динара одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 2683/17 од 11.10.2018.године, у седници већа одржаној дана 07.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 2683/17 од 11.10.2018.године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 3432/16 од 22.02.2017.године у ставу првом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев за обавезивање туженог да тужиоцу на име неоснованог обогаћења исплати износ од 959.416.600,00 динара са законском затезном каматом од 21.06.2006.године до исплате. Ставом другим изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 254.700,00 динара.

Привредни апелациони суд је ставом првим изреке пресуде Пж бр. 2683/17 од 11.10.2018 одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио првостепену пресуду Привредног суда у Београду. Ставом другим изреке је одбио захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против става првог изреке другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због битне повреде одредаба ЗПП и погрешне примене материјалног права. Предлажио је да се нижестепене пресуде у побијаном делу укину и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14) и одлучио да ревизија тужиоца није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревидент се не позива на законски основ на коме заснива тврдњу о учињеним другим битним повредама парничног поступка. Наводи ревидента да је суд игнорисао предлоге тужиоца за извођење доказа односе се на поступак пред првостепеним судом. Истим наводима се суштински указује да чињенично стање није потпуно и правилно утврђено што није ревизијски разлог као што то није ни евентуална релативно битна повреда учињена у првостепеном поступку, а све у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према утврђеним чињеницама тужилац је 10.09.2002. године са Акцијским фондом РС закључио Уговор о куповини удела субјекта приватизације „ББ“ из По том уговору тужилац је 12.09.2002. године у целости исплатио купопродајну цену у износу од 959.416.600,00 динара. Повраћај тог износа је предмет тужбеног захтева по основу неоснованог обогаћења туженог јер је Уговор о куповини удела раскинут. На основу правоснажне пресуде Привредног суда у Београду П 2609/04 од 31.05.2006.године Уговор је раскинут јер тужилац није испунио обавезу инвестирања у предвиђеним роковима и није доставио банкарску гаранцију на први позив у корист Акцијског фонда.

Код овако утврђених чињеница нижестепени судови су применом одредбе члана 3.4 Уговора о купопродаји удела, којим су уговорне стране регулисале правне последице раскида уговора, закључили да тужбени захтев није основан. Обзиром да су стране уговорнице уговором регулисале да у случају раскида ни једна од уговорних страна неће имати обавезе према другој уговорној страни, осим што купац има право на враћање депозита од Акцијског фонда, налазе да је искључена примена одредаба ЗОО о правним последицама раскида уговора.

Ревизијом тужиоца се оспорава становиште нижестепених судова. Тужилац сматра да су судови могли одбити примену наведене уговорне одредбе у смислу члана 143. ЗОО јер је та одредба противна циљу због кога је уговор закључен, противна добрим пословним обичајима и неправична. Тужилац има право на враћање износа уплаћеног по раскинутом уговору применом одредби члана 125. став 1. и члана 132. став 2. ЗОО. Указује и на пропуст да се утврди подељена одговорност уговорних страна и штета коју је тужени претрпео раскидом уговора, јер би сваки износ који превазилази евентуалну штету представљао неосновано обогаћење туженог.

По оцени Врховног касационог суда ревизијски наводи нису основани. Правилно је становиште нижестепених судова да нема места примени одредбе члана 132. ЗОО којом је регулисано враћање датог као правне последице раскида уговора. Ово са разлога што су уговорне стране применом члана 20. ЗОО искључиле њену примену за конкретан случај и одредбом члана 3.4 Уговора о купопродаји удела регулисале да након раскида уговора ни једна уговорна страна неће имати обавезе према другој. На тај начин су уговорне стране регулисале да након раскида уговора тужени нема обавезу враћања тужиоцу плаћене купопродајне цене. Наведена одредба није ништава, нити је неправична и противна добрим обичајима, како сматра ревидент позивајући се на одредбу члана 143. ЗОО. Тужилац је учествовао на аукцији за куповину удела субјекта

приватизације, након што је упознат са аукцијском документацијом, а тиме и одредбама уговора. Излицитирао је купопродајну цену чиме је манифестовао вољу за закључење уговора о купопродаји удела. Потписивањем уговора свесно је и вољно преузео све обавезе стипулисане уговором, као и правне последице неиспуњења уговорних обавеза. Предметни уговор је закључен у поступку приватизације друштвеног и државног капитала и имовине и од посебног је јавног интереса. Неиспуњење уговорних обавеза од стране купца води осујећењу основног циља приватизације дефинисаног одредбом члана 2. тада важећег Закона о приватизацији, а то је стварање услова за развој привреде и социјалну стабилност. Стога је искључење реституције након раскида уговора установљено у циљу заштите јавног интереса, а не у циљу накнаде штете саговорачу и као такво није ништаво нити противно добрим обичајима ни неправично.

На основу изложеног и члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**